

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: **Mgr. B.N.**, zast. Mgr. Ladou Behenskou, advokátkou se sídlem Mánesova 19, Praha 2, proti žalované: **Centrální zdravotnická zadavatelská s. r. o.**, Pospíšilova 365, Hradec Králové, zast. JUDr. Jindřichem Vítkem, Ph.D., advokátem advokátní kanceláře ERHARTOVÁ VÍTEK se sídlem Nad Petruskou 1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. července 2013, t a k t o:

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 17. července 2013 a ze dne 10. června 2013 se zrušují a věc se žalované vrací k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 11. 528,- Kč do deseti dnů od právní moci rozsudku k rukám její zástupkyně Mgr. Lady Behenské, advokátky se sídlem Mánesova 19, Praha 2.**

Odůvodnění :

I. Obsah žaloby

Dle žalobkyně je žalovaná povinným subjektem dle § 2 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), a to s ohledem na způsob vzniku,

osobu zřizovatele, veřejný účel a existenci státního dohledu vykonávanou prostřednictvím subjektu vlastněného Královéhradeckým krajem, konkrétně Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a.s.

Většinovým společníkem Centrální zdravotnické zadavatelské s.r.o. je společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., jejímž zřizovatelem a jediným akcionářem je Královéhradecký kraj. Královéhradecký kraj je tedy zprostředkovaně tím veřejným subjektem, který se podílel jak na založení Centrální zdravotnické zadavatelské s.r.o., tak se podílí na její kontrole účastí na valné hromadě, volbou a odvoláváním orgánů, a do společnosti vložil veřejné prostředky v podobě vkladu společníka.

Tak, jako se kraj nemůže zbavit své odpovědnosti za poskytování informací, které jsou prostředkem veřejné kontroly státní správy, která má být zásadně transparentní a sloužit občanům, tím, že založí soukromou společnost, na kterou přenesou výkon veřejných aktivit, nemůže se své odpovědnosti a kontroly ze strany daňových poplatníků zbavit tím, že bude zakládání společností k výkonu veřejné správy a nakládání s veřejnými prostředky řetězit (tedy založí společnost, která založí další společnost, atd.), pokračovala žalobkyně. Stejně tak se své odpovědnosti nemůže zbavit poukazem na fakt, že ve společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. (prostřednictvím Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a.s.) není společníkem jediným, neboť by tím docházelo pouze k obcházení zákona. Královéhradecký kraj (Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s.) je ve společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. společníkem většinovým (v současnosti s 66 % podílem).

Žalobkyně přípisem ze dne 27. 5. 2013 položila žalované tyto otázky:

- 1) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí byla vybrána společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. jako centrální zadavatel veřejných zakázek pro zdravotnická zařízení v Královéhradeckém kraji?
- 2) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí byla vybrána společnost NemLog, a.s. jako logistický partner?
- 3) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí bylo rozhodnuto o tom, že obchodování se Zdravotnickým holdingem Královéhradeckého kraje, a.s. převezme společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.?
- 4) Pokud se jednalo o výběrová řízení, žádám o informaci o účastnících výběrových řízení a o složení komise, která hodnotila jejich nabídky. Současně prosím o zaslání zpráv o hodnocení těchto nabídek, případně o sdělení, kde je možno do těchto zpráv nahlédnout. Pro případ, že by se nejednalo o výběrová řízení, prosím o sdělení, jaké osoby se podílely na přijetí předmětných rozhodnutí a dle jakých kritérií. Současně prosím o zaslání případných zápisů z jednání.

5) Dále žádám o zaslání, případně zveřejnění všech smluv uzavřených mezi subjekty Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., a NemLog, a.s.

6) Existuje či v minulosti existovalo nějaké personální, majetkové či jiné propojení mezi společnostmi Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., a NemLog, a.s.?

7) Je či v minulosti byl některý ze statutárních orgánů či zaměstnanců společností Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., a NemLog, a.s. taktéž ve vedení Zdravotnického holding Královéhradeckého kraje, a.s.?

8) Existuje sdílení informací a databází mezi Centrální zdravotnickou zadavatelskou s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., NemLog, a.s. Zdravotnickým holdingem Královéhradeckého kraje, a.s.?

9) Prosím o sdělení výsledků všech provedených výběrových řízení na dodavatele zdravotnického materiálu a techniky v roce 2011, 2012 a 2013 s uvedením časové platnosti výběrových řízení a plnění provedených na základě těchto výběrových řízení. Jsou-li již tyto informace zveřejněny, postačí mi, budu-li na ně odkázána.

10) Jaký vliv na rozhodování o zajištění nákupu, organizaci veřejných zakázek a logistiky má skutečnost, že společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. je většinovým vlastníkem společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.?

Žalovaná odpověděla žalobkyni přípisem ze dne 10. 6. 2013, kterým poskytnutí informací odmítla s odůvodněním, že není povinným subjektem dle § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, a navíc je vázána obchodním tajemstvím.

Proti tomuto vyřízení žádosti podala žalobkyně dne 1. 7. 2013 odvolání, kterým vyslovila nesouhlas s odepřením informací, obsáhle žalované vysvětlila své stanovisko, proč ji považuje za povinný subjekt, a znovu žalovanou vyzvala, aby informace poskytla.

Žalovaná následně odpověděla přípisem ze dne 17. 7. 2013, který je třeba dle žalobkyně považovat za rozhodnutí o odvolání ve smyslu ustanovení § 16 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, a proti němuž podává tuto žalobu. Žalovaná opět odmítla, že by byla povinným subjektem dle § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaná namítá, že nehospodaří s veřejnými prostředky.

Toto tvrzení však není dle názoru žalobkyně pravdivé. Většinovým společníkem žalované je Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., jehož jediným společníkem je Královéhradecký kraj. Tím se přinejmenším na základním kapitálu žalované účastní prostředky z veřejných zdrojů. Navíc žalovaná je

centrálním zadavatelem a nákupčím zdravotnického materiálu pro nemocnice v Královéhradeckém kraji, a z této pozice realizuje výběrová řízení na dodavatele zdravotnického materiálu a centrálně nakupuje zdravotnický materiál pro nemocnice v kraji, což žalobkyni potvrdil mj. Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. přípisem ze dne 12. 6. 2013. Je tedy zřejmé, že žalovaná s veřejnými prostředky hospodaří. Je zřejmé i to, že Královéhradecký kraj zřetěžením jím ovládaných společností přenesl rozhodování o dodávkách zdravotnického materiálu na subjekt od sebe odlišný.

Postup Královéhradeckého kraje a žalované je dle přesvědčení žalobkyně obcházením zákona o svobodném přístupu k informacím, když kraj přenesl část své samostatné působnosti na třetí osobu, a poukazem na tento přesun odmítá podrobit výkon samostatné působnosti kontrole občanů.

Závěrem žalobkyně uvedla, že shora popsáním postupem žalované bylo porušeno její právo na informace zaručené článkem 17 Listiny základních práv a svobod a znemožněna kontrola veřejné správy. Přitom v moderním právním státě má občan právo na kontrolu veřejné správy, veřejná správa má být transparentní, průhledná, otevřená, umožňující občanům kontrolu. Hlavním smyslem principu transparentnosti státní správy je ochrana veřejného zájmu, snížení prostoru pro korupci a klientelismus. Poskytnutí informací o způsobu nakládání s veřejnými prostředky je tedy legitimním požadavkem každého občana. Toto legitimní a ústavou zaručené právo nelze upírat přenášením výkonu jednotlivých činností při zajišťování veřejných potřeb na soukromé subjekty, či dokonce další a další soukromé subjekty v řadě.

Navrhla proto, aby krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 4. 10. 2013 uvedla, že veškeré listinné podklady vztahující se k dané věci představuje žádost žalobkyně z 27. 5. 2013, odpověď žalované ze dne 10. 6. 2013, „odvolání“ žalobkyně ze dne 1. 7. 2013 a dopis žalované ze dne 17. 7. 2013. Žádost žalobkyně podle žalované není žádostí ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť nesměřuje vůči oprávněné osobě.

III. Jednání soudu

Při jednání soudu dne 9. 9. 2014 setrvali účastníci na svých stanoviscích a procesních návrzích.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

V přezkoumávané věci tak bylo stěžejním úkolem krajského soudu stanovit, zda žalované přísluší postavení povinného subjektu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, konkrétně zda má žalovaná charakter veřejné instituce. Ustanovení § 2 odst. 1 totiž určuje, že povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Výkladem pojmu „veřejná instituce“ se v minulosti opakovaně zabývaly jak Ústavní soud, tak Nejvyšší správní soud. Z judikatury Ústavního soudu považuje krajský soud za vhodné odkázat zejména na nálezy ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Závěry obsažené v tomto rozhodnutí jsou dle krajského soudu stále aplikovatelné, přestože je Ústavní soud činil za situace, kdy shora citované ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím obsahovalo pojem „veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky“. Požadavek hospodaření s veřejnými prostředky byl ze zákona o svobodném přístupu k informacím vypuštěn novelou provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., účinnou od 23. 6. 2006.

Ústavní soud v citovaném nálezu konstatoval, že k vyřešení otázky, zda má ten který subjekt povahu veřejné instituce, je nutno přistoupit ke zkoumání jeho povahy. Současný vývoj přitom prakticky znemožňuje striktní oddělení všech institucí soukromých od všech institucí veřejných a je třeba reflektovat skutečnost, že se v činnosti mnoha institucí prolínají aspekty soukromoprávní s veřejnoprávními. Rozhodující pro kvalifikaci instituce jako veřejné či soukromé potom je, které aspekty převažují. Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či instituci soukromou musí vyplývat z převahy znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické. Mezi relevantní hlediska pro určení, zda se jedná o instituci veřejnou či soukromou, patří podle Ústavního soudu nejen způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu); ale rovněž hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituci); subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli; jestliže ano, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci); existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je přitom typická pro veřejnou instituci) a veřejný nebo soukromý účel instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce). Prostřednictvím těchto kritérií je pak nutno zkoumanou instituci posuzovat a podle výsledku dojít k závěru o její veřejné či soukromé povaze.

V návaznosti na tento postoj Ústavního soudu se problematikou veřejné instituce coby povinného subjektu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím zabýval i Nejvyšší správní soud. Průlomovým rozhodnutím ohledně této otázky se stal jeho rozsudek ze dne 29. 5. 2008, č.j. 8 As 57/2006-67 (viz www.nssoud.cz).

Z jeho odůvodnění považuje krajský soud za příléhavé připomenout následující úvahy: *“V rámci další argumentace vychází Nejvyšší správní soud z širší interpretace pojmu stát, resp. argumentuje-li Ústavní soud možností ingerence státu do činnosti atd. zkoumané instituce, považuje Nejvyšší správní soud podmínku za naplněnou i v případě možné ingerence územního samosprávného celku a jeho orgánů. V tomto směru vychází z okruhu povinných osob, kterými jsou nejen státní orgány, ale právě i územní samosprávné celky a jejich orgány. Představují-li další kategorii povinných osob veřejné instituce, jedná se o skupinu subjektů odvozujících své postavení do značné míry právě od dvou prvně jmenovaných kategorií (resp. od státu v širším slova smyslu – zvoleném i Nejvyšším správním soudem). Neexistuje přitom důvod, aby toto odvozené postavení bylo shledáno ve vztahu k jedné z těchto kategorií, nikoliv však již k druhé. Restriktivní výklad Nejvyššího správního soudu by ostatně mohl vést k vyloučení dopadu zákona o svobodném přístupu k informacím na nezanedbatelnou část činnosti územních samosprávných celků a jejich orgánů v důsledku prostého zakládání společností soukromého práva (srov. § 35a odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů).*

Právě skutečnost, že obec může v souladu s posledně citovaným ustanovením zakládat pro výkon samostatné působnosti právnické osoby vede k závěru, že i tyto osoby musí podléhat režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. V opačném případě by záleželo pouze na vůli obce, zda vlastním úkonem omezí či zcela vyloučí část své činnosti z kontroly veřejnosti, která je navíc garantována ústavním pořádkem České republiky (článek 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod). Samotná skutečnost, že je druhý žalovaný akciovou společností, tedy osobou soukromého práva založenou podle obchodního zákoníku, jej proto nevylučuje z okruhu povinných osob ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Posledně uvedený závěr odpovídá prvnímu hledisku analyzovanému i Ústavním soudem, podle něž není rozhodné pouze způsob vzniku či zániku instituce z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu, ale rovněž hledisko osoby zřizovatele, resp. zakladatele. V tomto směru nebylo v řízení pochyb o tom, že jakkoliv je druhý žalovaný akciovou společností založenou v souladu s obchodním zákoníkem, je jeho zakladatelem první žalovaný, který je zároveň jediným akcionářem druhého žalovaného.

Od této skutečnosti se odvíjí i posouzení druhého hlediska, tj. který subjekt vytváří jednotlivé orgány druhého žalovaného. V případě druhého žalovaného je subjektem vytvářejícím jeho orgány jako jediný akcionář první žalovaný, ať již přímo ve vztahu k valné hromadě nebo zprostředkovaně jejím prostřednictvím [srov. zejm. § 180 odst. 1, 2 obchodního zákoníku, § 184 odst. 1 obchodního zákoníku, § 187 odst. 1 písm. d), e) obchodního zákoníku, § 194 odst. 1 věta první obchodního zákoníku, § 200 odst. 1 obchodního zákoníku, a také čl. 9 odst. 1, 2 písm. c), čl. 10 odst. 1, čl. 15 odst. 2, čl. 21 odst. 2 Stanov druhého žalovaného, veřejně dostupných ve sbírce

listin obchodního rejstříku] s výjimkou členů dozorčí rady volených ze zákona zaměstnanci společnosti [srov. zejm. § 200 odst. 1 obchodního zákoníku a čl. 9 odst. 2 písm. c) Stanov druhého žalovaného].

Dalším hlediskem, kterým je třeba se zabývat, je existence či neexistence státního dohledu nad činností druhého žalovaného. I zde je třeba vycházet z konkrétní posuzované situace, tj. míry dohledu, kterou první žalovaný disponuje ve vztahu k činnosti druhého žalovaného, nikoliv z existence či neexistence státního dohledu nad činností akciových společností obecně. Na rozdíl od žalovaných Nejvyšší správní soud neinterpretuje dohled definovaný Ústavním soudem jako nutně vrchnostenskou kontrolu, ale jako dohled, který může konkrétní subjekt (zde první žalovaný) vykonávat ve vztahu ke konkrétnímu jinému subjektu (zde druhému žalovanému), byť i na základě předpisů soukromého práva, např. obchodního zákoníku. První žalovaný pak jako jediný akcionář druhého žalovaného může vykonávat dohled nad jeho činností prostřednictvím jím, resp. valnou hromadou volených orgánů společnosti [srov. zejm. § 197 odst. 2 obchodního zákoníku, § 198 obchodního zákoníku, § 199 odst. 1 obchodního zákoníku, § 201 odst. 1 obchodního zákoníku] i bezprostředně v rámci výkonu svých akcionářských práv [srov. zejm. § 187 odst. 1 písm. f) obchodního zákoníku].

Konečně je pak nutné zabývat se tím, zda je účel druhého žalovaného soukromý nebo veřejný. Jakkoliv má druhý žalovaný v současné době v obchodním rejstříku zapsanu řadu činností jako předmět podnikání, v rozhodné době (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) bylo jeho jediným předmětem činnosti zapsaným v obchodním rejstříku provozování fotbalu v Hradci Králové, byť Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že předmět činnosti druhého žalovaného byl v téže době článkem 4 jeho Stanov vymezen širším způsobem. Nejvyšší správní soud se však v této souvislosti zabýval i zákonným rámcem, v němž se pohyboval první žalovaný při založení druhého žalovaného. Zde je podstatné, že obec, která je základním územním samosprávným společenstvím občanů (§ 1 zákona o obcích) a veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem (§ 2 odst. 1 zákona o obcích) pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem (§ 2 odst. 2 zákona o obcích). Mimo jiné ochrana veřejného zájmu by tedy měla být vždy přítomným prvkem činnosti obce. V tomto kontextu pak neobstojí argumentace žalovaných, podle níž jediným účelem založení druhého žalovaného bylo podnikání v oblasti profesionálního fotbalu, nikoliv uspokojování veřejných potřeb. Nesměřuje-li totiž aktivita prvního žalovaného ve vztahu k založení a činnosti druhého žalovaného k uspokojování veřejných potřeb, resp. byl-li účel založení druhého žalovaného ryze soukromý, pak není zřejmé, jak tímto úkonem hodlal první žalovaný naplňovat zcela zřejmě veřejný cíl své existence spočívající ve všestranném rozvoji svého území a naplňování potřeb svých občanů.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že druhý žalovaný byl založen prvním žalovaným jako územním samosprávným celkem, jeho orgány jsou částečně přímo a částečně prostřednictvím valné hromady vytvářeny prvním žalovaným, který zároveň

zákonem stanovenými prostředky vykonává dohled nad činností druhého žalovaného a ten plní veřejný účel. Jakkoliv je tedy druhý žalovaný formálně osobou soukromého práva, převažují u něj znaky svědčící o jeho veřejné povaze a jedná se tedy o veřejnou instituci ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.“

K tak rozsáhlé citaci z uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu přistoupil krajský soud záměrně, a to z toho důvodu, že většina tam uvedených argumentů je plně využitelná i v projednávaném případě, byť je skutkově částečně odlišný.

Není sporu o tom, že Královéhradecký kraj založil obchodní společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., které je jediným akcionářem. Z obsahu soudního spisu vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 30A 67/2013 je přitom zřejmé, že sám Královéhradecký kraj, který byl v daném případě vyzván k zodpovězení totožných otázek jako žalovaná, stejně jako odvolací orgán Ministerstvo vnitra, nepochybují o tom, že tato obchodní společnost postavení subjektu povinného poskytnout žalobkyni jí požadované informace má. Nezpochybují tedy ani skutečnost, že tato obchodní společnost byla zřízena krajem pro výkon jeho samostatné působnosti v oblasti zdravotnictví.

Dále není sporu, že obchodní společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., založila spolu s obchodní společností NemLog a.s. obchodní společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s. r. o., tedy žalovanou, přičemž obchodní podíl společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. v žalované činí v současné době 66 %. Žalovaná nepopřela tvrzení žalobkyně, že působí jako centrální zadavatel a nákupčí materiálu pro nemocnice v Královéhradeckém kraji a z této pozice realizuje výběrová řízení na dodavatele zdravotnického materiálu, tedy centrálně nakupuje zdravotnický materiál pro nemocnice v kraji. Tuto skutečnost ostatně potvrdil ve svém přípise ze dne 12. 6. 2013 adresovaném žalobkyni sám Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s.

Zřetelná převaha veřejnoprávní aspektu je tedy zřejmá jak z hlediska vzniku žalované, tak z hlediska osoby jejího zřizovatele, tak z hlediska subjektu vytvářejícího její jednotlivé orgány. Rozhodující slovo při konečné podobě a obsazení orgánů žalované má bezpochyby vlastník jejího většinového obchodního podílu, tedy společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., potažmo Královéhradecký kraj, coby její jediný akcionář. Tato skutečnost vystupuje na povrch ještě zřetelněji při pohledu na personální obsazení orgánů obou obchodních společností. Z výpisu z obchodního rejstříku totiž plyne, že např. zastupitelka a členka rady Královéhradeckého kraje PharmDr. J.T. je současně předsedkyní dozorčí rady obchodní společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., a současně jedním z jednatelů žalované.

Pokud jde o otázku existence či neexistence státního dohledu nad činností žalované, krajský soud plně odkazuje na shora uvedené právní závěry Nejvyššího

správního soudu. Královéhradecký kraj, coby jediný akcionář obchodní společnosti Královéhradecký holding, a.s., jako majitele většinového obchodního podílu v žalované, může vykonávat dohled nad všemi zásadními činnostmi žalované.

Pokud jde o účel žalované, krajský soud opakuje, že byla založena také z toho důvodu, aby působila jako centrální zadavatel a nákupčí materiálu pro nemocnice v Královéhradeckém kraji a z této pozice realizuje výběrová řízení na dodavatele zdravotnického materiálu. Tato skutečnost pochopitelně neplyne z předmětu činnosti zapsaného v obchodním rejstříku (v němž je v kolonce Předmět podnikání uvedeno: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona), ale je zřejmá z již citované odpovědi obchodní společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. žalobkyni ze dne 12. 6. 201, jakož i z faktu, že tuto skutečnost tvrzenou žalobkyní v žalobě žalovaná v soudním řízení nikterak nerozporovala.

Krajský soud proto uzavírá, že bylo spolehlivě prokázáno, že žalovaná byla založena de facto Královéhradeckým krajem jako územním samosprávným celkem, tedy osobou povinnou k poskytování informací dle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Ten prostřednictvím obchodní společnosti Královéhradecký holding, a.s., jejímž je jediným akcionářem, může vytvářet orgány žalované a ovlivňovat všechny zásadní otázky její činnosti, což je zřejmé i z personálního propojení volených zástupců Královéhradeckého kraje a členů statutárních orgánů jak společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., tak členů statutárních orgánů žalované. Rovněž shora vymezený účel žalované vykazuje zřetelný veřejnoprávní aspekt, neboť lze s ohledem na shora uvedené důvodně předpokládat, že se činnost žalované dotýká (byť možná zprostředkovaně) činnosti samosprávného územního celku, konkrétně hospodaření s veřejnými prostředky v oblasti zdravotnických zařízení v samostatné působnosti Královéhradeckého kraje.

Zcela ve shodě s názorem Nejvyššího správního soudu konstatuje krajský soud, že i v případě, že územní samosprávný celek založí (v souladu se zákonem) pro výkon své samostatné působnosti právnickou osobu, musí být tato právnická osoba zavázána povinností poskytovat ohledně své činnosti související se samostatnou působností územního samosprávného celku informace žadatelům dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Není možné připustit situaci, kdy by územní samosprávný celek z vlastní vůle založením právního subjektu soukromého práva (akciová společnost, společnost s ručením omezeným) vyloučil část své činnosti z kontroly veřejnosti. Tuto povinnost nemůže územní samosprávný celek obejít ani tím, že jím založené právnické osoby budou za stejným účelem zakládat další právnické osoby, v nichž budou většinovými vlastníky s rozhodujícím vlivem (byť zprostředkovaným) územního samosprávného celku na tvorbu a obsazení statutárních orgánů takových právnických osob a na kontrolu jejich činnosti. Vyloučit tyto osoby z postavení povinných subjektů k poskytování informací ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím by bylo nejen v rozporu se smyslem a účelem tohoto zákona, ale jednalo by se také o přímé porušení ústavního

práva garantovaného Listinou základních práv a svobod, konkrétně jejím čl. 17 odst. 5.

Na základě shora uvedených závěrů krajskému soudu nezbylo, než posoudit přípis žalované podepsaný jejími jednatelem ze dne 10. 6. 2013 jako rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti ve smyslu § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Přestože tento přípis takto formálně označen nebyl, nelze jej, s ohledem na jeho obsah, považovat po stránce materiální za nic jiného, než za uvedené rozhodnutí. Tak na něj ostatně nahlížela i žalobkyně a podala proti němu odvolání. O něm by příslušelo rozhodovat dle § 16 odst. 2 nadřazenému orgánu povinného subjektu. Protože se žalovaná za povinný subjekt nepovažovala, je pochopitelné, že otázku, komu by mělo být odvolání předloženo k vyřízení, neřešila a přenechala odpověď na něj svému právnímu zástupci, který reagoval přípisem ze dne 17. 7. 2013. Takový postup ale nemůže být za dané situace na újmu žadateli o informace, proto je nutné tento přípis považovat za rozhodnutí o odvolání ve smyslu § 16 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Jako takové se ostatně stalo na základě podané žaloby předmětem soudního přezkumu, jak předvídá § 16 odst. 4 tohoto zákona.

Protože žalované rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem o svobodném přístupu k informacím, neboť žalovaná odmítla poskytnout odpovědi na žalobkyní položené otázky z nesprávného důvodu (tedy že není povinným subjektem k poskytnutí těchto informací), nezbylo krajskému soudu, než žalované rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušit. Protože stejnou vadou trpělo i rozhodnutí prvoinstanční, zrušil krajský soud také je (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Současně vrátil věc žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm je žalovaná v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který krajský soud v tomto rozsudku vyslovil, vázána.

Věc se tedy vrací do stavu, kdy žalovaná coby subjekt povinný poskytovat informace dle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím bude mít povinnost posoudit žádost žalobkyně o poskytnutí informací ze dne 27. 5. 2013, tedy povinnost postupovat v souladu s ustanoveními § 14, případně § 15 citovaného zákona.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobkyně byla ve věci úspěšná, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení. Jejími důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byly zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,-- Kč, odměna advokáta a jeho režijní výlohy (viz § 35 odst. 2 s. ř. s.). Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupkyně žalobkyně učinila ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 3.

100,- Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 3 písm. f/ ve spojení s § 7 cit. vyhlášky). Dále má právo na náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,-- Kč a jako plátce DPH na povýšení náhrady o DPH ve výši 21 % (§ 23a/ zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii).

Zástupkyně žalobkyně ve svém vyúčtování nákladů řízení ze dne 12. 9. 2014 však ještě navíc uplatnila náklady cestovného osobním vozidlem na jednání soudu na trase Praha – Hradec Králové a zpět. Tyto náklady řízení v souladu se zákonem uplatněny nebyly, krajský soud je proto přiznat nemohl.

Jednání soudu dne 9. 9. 2014 se totiž zástupkyně žalobkyně osobně neúčastnila, účastna byla toliko žalobkyně. Uplatněné náklady cestovného tedy jistě představují náklady cestovného vzniklé žalobkyni. Dle § 30 odst. 2 vyhlášky č. 37/1992 Sb. se však účastníkovi poskytne náhrada za použití motorového vozidla jen tehdy, pokud jej použije s předchozím souhlasem soudu. O ten žalobkyně nežádala, soud jej proto udělit nemohl. Krajský soud proto přiznal žalobkyni náhradu cestovného ve výši jízdného hromadnými dopravními prostředky na trase Praha – Hradec Králové a zpět (MHD Praha 2 x 32,- Kč, jízdenka vlakem 2 x 100,- Kč, MHD Hradec Králové 2 x 18,- Kč), celkem tedy na cestovném 300,- Kč.

Krajský soud tak zavázal žalovanou povinností žalobkyni tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám její zástupkyně, která je advokátkou (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 19. září 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu